

JAPAN

Over Japan is reeds gesproken. De Burch is daarheen met een brief van 19 juni 1765 en lading t.w.v. f 201.635 vertrokken.

MALAKKA

[fol. 194] De Langewijk is via Java's Oostkust om 100 last rijst en wat houtwerk af te halen naar Malakka vertrokken. De Osdorp vaart daar direct heen. De lading van beide schepen heeft een waarde van f 264.605, waaronder 60.000 Spaanse realen. Met de Osdorp gingen, ter versterking van het garnizoen en aflossing van wie hun tijd hebben uitgediend, 2 sergeants, 2 korporaals en 46 gewone militairen. Met die schepen is in een brief van 13 juni 1765 het bestuur bevolen om, als het goud voor niet minder dan f 437,13,- het mark fijn te krijgen is, van de inkoop geheel af te zien. Op 13 mei 1765 is besloten om te Malakka, of in de straat van Malakka, geen Chinese jonken toe te laten en aan deze of andere vaartuigen geen vaart naar China toe te staan op straffe van inbeslagneming van vaartuig en lading. [fol. 195] De vaart daarheen is niet minder schadelijk voor Batavia dan voor Makassar, waar ze reeds op 7 augustus 1764 werd verboden.

SUMATRA'S WESTKUST

De Jonge Petrus Albertus en de Jonge Samuel zijn met een brief van 12 juni en een geleidend briefje van 27 augustus 1765 naar Sumatra's Westkust vertrokken met een lading huishoudelijke benodigdheden en goederen t.w.v. f 231.167. De Jonge Samuel vervoerde 107 last zout en in beide schepen samen waren 269 pakken diverse textiel die op de vorige bestelling waren geleverd en 412 pakken op de laatste bestelling. Het bestuur is aangespoord ze zo voordelig mogelijk af te zetten. Met de Jonge Petrus Albertus is naar Padang 83 last rijst gezonden. [fol. 196] Men vreesde dat het voedsel daar zeer duur zou zijn, want gezaghebber Hendrik van Staveren schreef aan de Gouverneur-Generaal dat er door grote sterfte onder de inlanders vele velden geheel onbebouwd waren gebleven. Ter versterking van het garnizoen en om wie hun termijn hadden uitgediend af te lossen zijn er 3 sergeants, 2 korporaals en 45 gewone Europese militairen naar Sumatra's Westkust gezonden en bovendien een inlandse sergeant, 2 korporaals en 25 gewone inlandse militairen.

BENGALEN

Uit Bengalen kwamen de 's-Gravenzande, Schoonzicht en Hoop te Batavia aan. Het eerste schip direct, de twee overige via Ceylon, waar ze met enige andere goederen 1.642.500 lb rijst en 99.000 lb katjang aanvoerden. De 's-Gravenzande had een lading t.w.v. f 661.715, waaronder 459 hele en 100 halve kisten opium. Op 28 mei 1765 is besloten [fol. 197] om die, op één kist na voor de medicinale winkel, aan de Opium Sociëteit af te staan voor niet minder dan de prijs van de laatste jaren van rsd 550 de kist, of rsd 100 meer dan in het octrooi bepaald. De inkoopprijs was namelijk f 475,5,7 de 100 pond, of 11¼ % meer dan in het voorafgaande jaar. Die prijs is onaanvaardbaar, wegens de hoge bijkomende kosten van wel ⅓ van de inkoopprijs. Hoewel de dienaren te Patna dit aan de concurrentie met de particuliere Engelse handelaren toeschrijven, is het bestuur in een speciale brief van 19 augustus 1765 bevolen om die hoge prijs door die dienaren te laten verantwoorden. De voornaamste reden is dat sommige kisten van slechte kwaliteit waren en andere een ondergewicht vertoonden. [fol. 198] Tevens is bevolen op de facturen van de opium precies aan te geven welke onkosten er voor de verwerving gemaakt moesten worden, zodat de prijs te bepalen is. In die speciale brief van 19 augustus 1765 is de nieuwe bestelling en de prijs vermeld.)

Met opzigt tot het door de ministers bij hunne directe aparte letteren van den 10 januari jongstleeden U Wel Edele Hoog Achtb. bedeelde, wegens de door den nabab Mier Mahometh Jafferchan geformeerde buytensporigen eisch van vijf lacq ropijen tot boete voor dat hem in anno 1763, als nawab hersteld zijnde, bij het passeeren te water van Houg-